

Όλος ο κόσμος ένα σκηνικό...

Απ' ότι φαίνεται το 2011 θα θυμίζει το «όλος ο κόσμος είναι μια θεατρική σκηνή» που έγραφε ο Σαίξπηρ στο έργο του «Όπως σας αρέσει». Από αυτό το σκηνικό δεν θα μπορούσαν να λείπουν και οι Έλληνες πολιτικοί, διεκδικώντας άλλοτε το ρόλο των πρωταγωνιστών και άλλοτε έστω κι ένα φευγαλέο «πέρασμα» στο βλέμμα της ιστορίας. Σαν ένα προοίμιο για το τι θα ακολουθήσει «διάβασα» το λόγο του πρωθυπουργού στη Βουλή στις 22 Δεκεμβρίου. Αυτή η ομιλία από άποψη περιεχομένου εκτυλισσόταν σε δύο «πράξεις». Και η μεν πρώτη πράξη σε δυο σκηνές, μια στην αρχή και μια στο τέλος, έτσι παράδοξα διατεταγμένες στο χρόνο. Αλλά η δεύτερη πράξη που ήταν και η πιο ενδιαφέρουσα ήταν κάπου εκεί στη μέση γεμάτη υπονοούμενα και αλήθειες που έβαζε σε σκέψεις. Δυο πράξεις λες κι ήταν γραμμένες από διαφορετικά άτομα με διαφορετικές αντιλήψεις...

Η πρώτη πράξη της ομιλίας έβριθε από αμφιλεγόμενους ισχυρισμούς. Ενδεικτικά:

- Αν πραγματικά ίσχυε το «*χωρίς να υπολογίζω πολιτικό ή προσωπικό κόστος*» τότε πώς μπορεί να ανέχεται ο πρωθυπουργός την ατιμωρησία των διεφθαρμένων συντρόφων του. Αν πραγματικά ισχύει το «*να σταθεροποιήσουμε την οικονομική πορεία*» τότε πώς η ύφεση εξελίσσεται βαθύτερη των προβλέψεων.
- Ο στόχος «*να γίνουν όλες οι αναγκαίες, μεγάλες αλλαγές στη χώρα μας, ώστε να εξασφαλίσουμε επιτέλους για τον Έλληνα μια οικονομία βιώσιμη, δίκαιη και ανταγωνιστική, με δουλειές και προοπτική*» στερείται ή όχι νοήματος εφόσον

αυτές οι αλλαγές δεν πρόκειται να προχωρήσουν αν παράλληλα δεν εξασφαλίζονται φορολογική δικαιοσύνη (24 δις ανείσπρακτα???) και ανταγωνιστικότητα με αξιοπρεπείς και όχι τύπου Cosco εργασιακές σχέσεις; Όταν η ανεργία ήδη καλπάζει και οι απολύσεις ευνοούνται σε ποιες δουλειές αναφέρεται η ομιλία; Σε ποια προοπτική όταν η αβεβαιότητα και η στέρηση κυριαρχούν ήδη στην καθημερινότητα του ελληνικού νοικοκυριού με τον όποιο προγραμματισμό να μην μπορεί πλέον να υπερβαίνει τον ένα ή το πολύ τους δυο μήνες; Όταν κι αυτή η ασήμαντη πρακτικά αναγγελθείσα πτώση τιμών θα ακυρωθεί από την αύξηση του ΦΠΑ.

- Πού βασίζεται η πίστη για «*Μια χώρα, που δεν βασίζεται σε «δάνειες» δυνάμεις, αλλά στα δικά μας δημιουργικά, παραγωγικά και ισχυρά πλεονεκτήματα*» όταν όλα τα περιουσιακά μας στοιχεία έχουν ήδη υποθηκευθεί σε αυτές τις «δάνειες» δυνάμεις;

- Πού στηρίζεται η πεποίθηση ότι «*Εμείς κληθήκαμε να αναλάβουμε αυτή την ευθύνη*» όταν δεν εκλήθησαν αλλά επιβλήθηκαν στην εξουσία με ψευδείς ισχυρισμούς και υποσχέσεις; Πόσο μάλλον που σήμερα αποκαλύπτεται ότι γνώριζαν τα πάντα και οργάνωναν μεθοδικά τη «μονόδρομο λύση» χάνοντας έτσι το πραγματικό «πλεονέκτημα» ενός πιο έγκαιρου και ευνοϊκότερου δανεισμού;

- Από πού προκύπτει η μεγαλοστομία «*Αποτελεί στοίχημα για το έθνος, για τον Ελληνισμό, για τις νέες γενιές*» όταν ο ελληνισμός του εξωτερικού περιμένει ακόμη το ομόλογο της διασποράς (δυνατότητες για 7 δις???) κι όταν η νέα γενιά έχει να επιλέξει ανάμεσα στο να προσφερθεί σα φρέσκο κρέας στην ασύδοτη αγορά ιδιωτικής εργασίας που επέβαλλε το «κατεπίγον» νομοσχέδιο για τη «σωτηρία» της χώρας και στο να μεταναστεύσει; Πώς γίνεται μια χώρα να σώζεται θυσιάζοντας το μέλλον της;

- Ποια είναι αυτή «*η μεγάλη πλειοψηφία του Ελληνικού λαού*» που «*έχει δείξει απίστευτη ωριμότητα*»; Μήπως η εξαπατημένη πλειοψηφία με τα πλάνα συνθήματα τον Οκτώβρη του 2009 ή η κομματική μειοψηφία των τοπικών και περιφερειακών εκλογών του Οκτώβρη του 2010;

- Είναι δυνατόν να ισχύει ότι «*Τα επώδυνα μέτρα είναι πράγματι πίσω μας πια*» όταν τα αρνητικά αποτελέσματα στην κοινωνία από την εφαρμογή τους μόλις αρχίζουν και όταν ακόμη μέτρα πολλών δις είναι μπροστά μας; Είναι ακόμη δυνατόν να ισχύει ότι «*το 2013, απαλλασσόμαστε από το μνημόνιο*» όταν ήδη

μεθοδεύεται η μετατροπή του περιεχομένου και της διάρκειας της δανειακής σύμβασης(από [SBA](#) σε [EFF](#)) για πολλά χρόνια ακόμη (+/- «κούρεμα» αλλά σίγουρα με αυξημένο επιτόκιο και συνοδή επιτήρηση δηλ. εξαρτημένη διακυβέρνηση);

Και άλλα πολλά...Αλλά δεν πιστεύω ότι για αυτήν την «ψυχωτική» σχέση πολιτικού λόγου και πραγματικότητας να ευθύνεται μόνο η χρήση της ελληνικής γλώσσας από τον πρωθυπουργό ή εκείνους που «φιλοτέχνησαν» αυτό το τμήμα της ομιλίας του. Αυτή η πρώτη πράξη ήταν μία ακόμη παράσταση ανειλικρινούς πολιτικού λόγου που ενώ θα μπορούσε νά'ταν όλος κι όλος μια παράγραφος σταράτα λόγια ν' αρχίζουν κάπως έτσι «Εντάξει (ή ΟΚ)! Γνωρίζαμε! ...» και να τελειώνουν «...τώρα τι πρέπει να κάνουμε!!!» ήταν αντίθετα μια ρητορική αερολογία όπως άλλωστε και το τελευταίο τμήμα της ομιλίας που αναφερόταν στο «έργο», σαν την τελική σκηνή σε ένα θεατρικό μονόλογο, που ο ίδιος βαριεστημένα επαναλάμβανε για ακόμη μια φορά.

Κάπου όμως εκεί στη μέση της ομιλίας ακούστηκαν και ιδιαίτερα πράγματα. Ίσως νά'ταν και τα μοναδικά που έγραψε ο ίδιος. Ενδεικτικά αναφέρω τρία που θεωρώ σαν τα πιο σημαντικά:

1) « *Ή προχωράμε στην εμβάθυνση της ένωσης, ή σιγά και σταθερά θα σπάει η συνοχή μας, η πολιτική, η οικονομική και η κοινωνική... Ή προχωράμε σε μια ισχυρή οικονομική και πολιτική διακυβέρνηση, τουλάχιστον των χωρών του ευρώ, ή θα γίνουμε μάρτυρες ενός νέου, εύκολου, αλλά και καταστρεπτικού εθνικισμού, εσωστρέφειας και αλληλοκατηγοριών.*»

Ακούγεται σαν αναγνώριση του αδιεξόδου που αντιμετωπίζει η Ευρώπη. Η κοινή πορεία μπορεί να συζητείται μόνο με όρους κεντρικής διακυβέρνησης που θα υπερκεράζει τα τοπικά κρατικά και εθνικά συμφέροντα. Γνωρίζουμε ότι αυτό σήμερα δεν μπορεί να γίνει. Όχι μόνο γιατί οι αδύναμοι της Ευρώπης δεν πρόκειται να «ξεπεράσουν» τον «εθνικισμό» τους αλλά και διότι οι ισχυροί είναι στην πραγματικότητα πιο «εθνικιστές» κι από τους αδύναμους. Στην πραγματικότητα σήμερα «τρέχουν» στην Ευρώπη δύο συνθέσεις συμφερόντων με πυρήνα το πρόβλημα του χρέους. Αυτή των τραπεζιτών και των επενδυτών που συσπειρώνονται γύρω από τους ισχυρούς της Ευρώπης και συντονίζονται για να μη χάσουν τις επενδύσεις τους και αυτή των λαών που αντιδρούν προς το παρόν σπασμωδικά στην οικονομική και κοινωνική τους υποβάθμιση στο όνομα της διαχείρισης αυτού του χρέους. Εδώ, ο πολιτικός λόγος του πρωθυπουργού ακούγεται περισσότερο σαν προαναγγελία διάλυσης και λιγότερο σαν πρόβλεψη

σύνθεσης.

2) «...αλλά θεωρώ ότι το διεθνές κεφάλαιο έχει αξιοποιήσει την φτηνότερη εργατική δύναμη, ακόμα και καταστάσεις έλλειψης ελευθεριών, συλλογικών διαπραγματεύσεων, την έλλειψη κόστους της κοινωνικού κράτους, ευκολίας να μην σέβονται την προστασία του περιβάλλοντος, για να αποκτήσει κέρδη, αλλά και τα κράτη αυτά μια πρόσκαιρη ανταγωνιστικότητα έναντι του αναπτυσσόμενου οικονομικά κόσμου. Σήμερα, όμως, η λύση είναι η ανταγωνιστικότητα να αποκτηθεί, όχι με την αφαίρεση πλούτου και εισοδήματος από τον δικό μας εργαζόμενο, όπως πιεζόμαστε να κάνουμε, αλλά με την επένδυση στην ποιότητα.»

Αυτό ακούγεται σαν αναγνώριση του αδιεξόδου που οδηγεί η πολιτική την οποία αναγκάζεται να ασκεί στο όνομα της διαχείρισης του χρέους. Όμως, ό,τι περιγράφει να αμφισβητεί είναι ακριβώς αυτό που εφαρμόζει με τα μέτρα της κυβέρνησης του. Επιπλέον γνωρίζουμε ότι άνοιγμα στην καινοτομία και την ποιότητα σημαίνει πρώτα απ'όλα ανελέητο και αδίστακτο σφυροκόπημα στο κομματικό πελατειακό κράτος που όμως για αυτόν εμφανίζεται να είναι σε άλλο σημείο της ομιλίας «**η απίστευτα ώριμη πλειοψηφία**». Εδώ, ο πολιτικός λόγος του πρωθυπουργού ακούγεται αντιφατικός κι εγκλωβισμένος. Στην καλύτερη περίπτωση μια έμμεση ομολογία ότι θέλει αλλά δεν μπορεί. Στη χειρότερη το ανάποδο...

3) «**Αν όμως αυτό δεν πετύχει, αν δεν πετύχει η πορεία εμβάθυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε θα βρεθούμε σε μια Ευρώπη ισχνή και με προβλήματα, και εμείς, αλλά και άλλοι, όλοι θα έλεγα. Θα χρειαστεί τότε να αναδείξουμε τις δικές μας δυνάμεις, να κινηθούμε στην περιφέρειά μας, στα Βαλκάνια, στη Μεσόγειο, στη Μαύρη Θάλασσα, στη Μέση Ανατολή, στην Αφρική, να δημιουργήσουμε νέες συνεργασίες, με την Κίνα, τη Ρωσία, την Ιαπωνία.**»

Από τη στιγμή που γνωρίζουμε ότι δεν μπορούμε να διαχειριστούμε τη βαναυσότητα της ύφεσης με τα μέτρα που λαμβάνονται. Από τη στιγμή που γνωρίζουμε ότι δεν μπορούμε να αποτινάξουμε το ζυγό του δημόσιου χρέους χωρίς ανάπτυξη. Και αν τώρα συμφωνούμε ότι έτσι που «αποφασίσαμε» δεν μπορούμε να προχωρήσουμε. Αν έστω συμφωνούμε ότι αυτές οι κινήσεις για μια πολύπλευρη οικονομική βοήθεια με καλύτερους όρους και δυνατότητες συνεργασιών που θα επέτρεπαν πιο ομαλή μετάβαση για την αποκατάσταση της οικονομικής ισορροπίας θα έπρεπε ήδη να είχαν γίνει και όχι να ακούγονται σαν ύστατη λύση. Τότε αυτό θα πρέπει να ακούγεται σαν το χρονικό της επόμενης

μέρας.

Επίλογος

2011 κι όλος ο κόσμος ένα σκηνικό. Και σ'αυτήν την παγκόσμια σκηνή έργα όπως «Ο έμπορος της Βενετίας», «Ο Θάνατος του εμποράκου» αλλά και πλείστες όσες αρχαίες ελληνικές τραγωδίες να παίζονται ασταμάτητα «επικαιροποιώντας» για άλλη μια φορά στην ιστορία του ανθρώπου έννοιες διαχρονικές όπως η απληστία, η θυσία, ο θυμός, η τιμωρία, η δικαιοσύνη, η κάθαρση, η ελευθερία, η

Δημήτρης Τρικεριώτης